

σορολόπ9

περιοδικό

χειμώνας 2021

ανατρεπτικών

Θεσσαλονίκη

προθέσεων

sorolopmag@riseup.net

Η ΚΑΤΑΛΗΨΗ ΤΗΣ
ΥΦΑΝΕΤ
ΕΙΝΑΙ ΚΟΜΜΑΤΙ
ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ
ΤΟΥ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΥ
ΤΗΣ ΙΔΙΑΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΤΕΔΑΦΙΣΗΣ
ΘΑ ΜΕΙΝΟΥΝ ΣΤΑ ΧΑΡΤΙΑ

ΠΟΡΕΙΑ 15.10 18.00

ΠΟΛΙΤΙΣΤ. ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥΜΠΑΣ

Φ★Υ

Το να συνηθίζεις την καταστολή, σημαίνει πρώτα απ' όλα να συνηθίζεις να την πολεμάς.

Gianfranco Sanguinetti

Πριν ένα χρόνο περίπου, στο εξώφυλλο του 7^{ου} τεύχους του Σορολόφ Βρισκόταν ένα διαφορετικό γιγαντοπανό -πάλι πάνω στην Καμάρα. «*Η με τη δυστοπία ή με την ομορφιά*» διακήρυττε αδιάλλακτα με αφορμή την εκκένωση της Rosa Nera στα Χανιά, ενώ πρόσφατη ήταν και η εκκένωση της κατάληψης Terra Incognita στη Θεσσαλονίκη.

Ένα χρόνο μετά, η ομορφιά αγκαλιάζει ξανά την πόλη των Χανίων, με τη Rosa Nera να ξαναείναι κατάληψη, αποδεικνύοντας ότι η δυστοπία που θέλουν να μας επιβάλουν δεν είναι ανίκητη. Την ίδια στιγμή, εδώ κι ένα χρόνο η κατάληψη Terra Incognita φαινομενικά παραμένει σφραγισμένη· ουσιαστικά βρίσκεται παρούσα όπου χτυπά ο παλμός του κοινωνικού ανταγωνισμού: στα αναχώματα ενάντια στην εθνικιστική επέλαση, σε διαμαρτυρίες για τα νέα αντεργατικά νομοσχέδια, στην αλληλεγγύη στους πυρόπληκτους, σε αγώνες ενάντια στη λεηλασία της φύσης, σε παρεμβάσεις σε δημόσια κτίρια, σε προβολές κι εκδηλώσεις.

Ανεξάρτητα από τις διαφορές που χαρακτηρίζουν τις δύο περιπτώσεις, αναγνωρίζουμε σ' αυτές κι ένα κοινό: η κρατική καταστολή, ενώ σε πρώτο βαθμό φάνηκε να είναι ικανή να στερήσει από τις εν λόγω καταλήψεις/συλλογικότητες ένα από τα σημαντικότερα όπλα τους, δηλαδή τα σταθερά σημεία αναφοράς τους, τελικά δεν κατάφερε να εξαφανίσει ό,τι πολυτιμότερο κατέκτησαν μέσα στα χρόνια: τις σχέσεις τους· σχέσεις ικανές όχι μόνο να διατηρούνται, αλλά και να επεκτείνονται, να ξανακερδίζουν χαμένα εδάφη, να βρίσκονται εντός των ανταγωνισμών του σήμερα.

Φέτος, η λογική του κεφαλαίου που δεν μπορεί ν' ανεχθεί άδεια κτίρια να χρησιμοποιούνται δίχως ν' αποφέρουν οικονομικό κέρ-

δος, χτύπησε (για άλλη μία φορά) και τη μεγάλη πόρτα της Υφανέτ. Και η πόρτα άνοιξε, δεν έμεινε ερμητικά κλειστή. Άνοιξε για να βγουν από μέσα της ρητές διαθέσεις υπεράσπισης, συνθήματα για βίβλες κι εγκαταλελειμμένα, χρώματα που βάψανε τους τοίχους της Τούμπας, μικρόφωνα που άνοιξαν για ν' ακουστούνε κουηλέ για τη διάσωση της μνήμης, τηλεπαιχνίδια που σε έκαναν να πάρεις θέση, παλιές ιστορίες για μία πούστικη Αθήνα και πιο πρόσφατες για το πώς στέλνουμε ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις στον αγύριστο.

**Μα καλό,
πώς να εκκενώσει
κάνεις τέτοια όρεξη
για δημιουργία;**

Υ.Γ. Το Σορολόφ εκδίδεται σε άτακτα χρονικά διαστήματα από κόσμο της συνέλευσης της κατάληψης Φάμπρικα Υφανέτ και διακινείται με ελεύθερη συνεισφορά. Οι απόψεις του δεν ταυτίζονται απαραίτητα με το σύνολο της συνέλευσης.

Για επικοινωνία: sorolopmag@riseup.net.

Κάτω τα χέρια απ' τα παιδιά μας!

(η χερούκλα του πάτερ φαμίλια αρκεί...)

«Αυτή η αθλήτρια είναι σαν την κόρη μου, από μονογονεϊκή οικογένεια. Προσπαθώ να τη βάλω σε έναν καλό δρόμο, να την τραβήξω από παλιοπαρέες έξω. Ξέρω ότι έριξα δύο φαπούδες, μπορεί να έδειξα λίγο παραπάνω σκληρός, αλλά δεν είναι όπως ακριβώς φάνηκε. Δεν υπάρχει κάποιο θέμα, έχω μιλήσει και με τη μητέρα της. Μου είπε πως αν χρειαστεί μπορώ να τους ρίξω και μια μπατσούλα. [...] Έχω αναλάβει τον ρόλο του πατέρα. [...]».

«Είμαι χωρισμένη κι ο προπονητής έχει τις αθλήτριες σαν παιδιά του. [...] Τα αγαπάει τα παιδιά, δεν χρειάζεται να γίνει τόσο μεγάλο θέμα. Ο προπονητής αγαπά τα παιδιά μου. Δεν με ενοχλεί αυτό, όλοι μας έχουμε δώσει μια σφαλιάρια στα παιδιά μας. [...]»¹.

Αυτή ήταν η «υπερασπιστική γραμμή» που διάλεξε ένας προπονητής τζούντο που πιάστηκε on camera να χαστουκίζει μία 13χρονη αθλήτρια λόγω της κακής επίδοσής της, αλλά και οι υποστηρικτικές προς αυτόν δηλώσεις της μητέρας του κοριτσιού. Φυσικά ο τύπος ήξερε που απευθύνεται: απευθυνόταν σ' ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινωνίας που μπορεί μεν

1. «Σάλος για το χαστούκι προπονητή σε 13χρονη-Εξοργιστικές δηλώσεις προπονητή και μητέρας!», sport-fm.gr, 01/11/2021.

να αγανάκτησε με την εικόνα που είδες στην οθόνη του, αλλά για τους λάθος λόγους: δεν ήταν η σφαλιάρια αυτή καθαυτή που το πείραξε, αλλά το ότι *αυτός που την έδωσε δεν είχε την κοινωνική νομιμοποίηση να το κάνει!* Γιατί, όπως έσπευσε να συμπληρώσει και η βιολογική μητέρα του κοριτσιού, *όλοι έχουμε δώσει μια σφαλιάρια στα παιδιά μας.*

Η (τραγική) ειρωνεία στην όλη ιστορία έγκειται στο εξής: όποτε βγαίνει στη δημοσιότητα κάποιο περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας, αυτό συνήθως αντιμετωπίζεται ως μία «εξαίρεση στον κανόνα», ως μία παρέκκλιση από την ενδεδειγμένη πατρική συμπεριφορά. Σ' αυτήν την περίπτωση, ωστόσο, γίνεται επίκληση στην ίδια αυτή συμπεριφορά, ώστε να δικαιολογηθεί η «παρέκκλιση»! Η μάνα κι ο προπονητής του κοριτσιού από κοινού ξεκαθαρίζουν ότι αν έχουν κάποιο ρόλο οι γονείς, αυτός είναι ο εξής: να δείχνουν τον «σωστό» δρόμο, να διώχνουν τις παλιοπαρέες και τις κακές επιρροές, κι αν χρειαστεί να ρίχνουν και καμιά φάπα ώστε να στρώσουν τα άτιμα -πάντα σαν ένδειξη αγάπης και πατρικής/μητρικής στοργής.

Μήπως όμως αυτό το μπέρδεμα για το τι συνιστά «κανόνα» κι «εξαίρεση», έγκειται στο ότι οι μεταξύ τους διαφορές τελικά δεν είναι τόσο μεγάλες όσο νομίζουμε; Μήπως η σωματική βία αποτελεί «απλά» την κορωνίδα σε μία καθημερινή αλληλουχία ψυχολογικών και συναισθηματικών καταπιέσεων που κρύβονται πίσω από αυτήν την επίπλαστη «οικογενειακή γαλήνη»; Δεν θα μπορούσε να συμβεί αλλιώς -κανένα άλλο περιθώριο δεν αφήνεται όταν η απόκτηση κι ανατροφή ενός παιδιού συμβαίνει για *όλους τους λάθος λόγους του κόσμου*, από την αρχή κιόλας. Ζευγάρια που καταφεύγουν στην οικογενειακή θalπωρή για μία ανακούφιση απ' την αμοιβαία μοναξιά που νιώθουν, για μια πηγή κατανάλωσης όπως η τηλεόραση, για ένα μέσο εξάσκησης της αγάπης που δεν βρίσκει ανταπόκριση αλλού (μιας και τα παιδιά, όπως και τα κατοικίδια, δεν μπορούν ν' αρνηθούν αυτήν την αγάπη που τους προσφέρεται) ή επειδή πιστεύουν ότι φτιάχνοντας αντίγραφα του εαυτού τους θ' αγγίξουν την πολυπόθητη αθανασία που τόσο αναζητά ο ματαιόδοξος εαυτός μας. Το παιδί αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως ένα σύμβολο κοινωνικού κύρους, μία απόδειξη ότι τόσα χρόνια εντατικών σπουδών, εργασίας, κοινωνικής ανέλιξης και καταπιεσμένων σεξουαλικών απωθημένων δεν πήγαν χαμένα, αλλά θα μπορέσουν να «επενδυθούν» με σκοπό να εξαργυρωθούν στο μέλλον. Δεν είναι τυχαίο ότι η ανατρο-

φή ενός παιδιού μπορεί να παρομοιαστεί με την κατοχή (και την αύξηση) κεφαλαίου: οι ιδιότητες του παιδιού (η εξυπνάδα, η ομορφιά του, η πρόωρη ανάπτυξη του κλπ) προσδίδονται στους ιδιοκτήτες, με τον ίδιο τρόπο που το χρήμα δίνει προσωπικό πλούτο σε ποιοτικά φτωχούς ανθρώπους· το ίδιο το παιδί χρησιμοποιείται ως μέσο για τη μελλοντική διατήρηση της οικογενειακής περιουσίας ακόμα και μετά θάνατον· με τον ίδιο τρόπο που μια εταιρεία θυσιάζει κατά καιρούς βραχυπρόθεσμα κέρδη για χάρη της μακροπρόθεσμης εξασφάλισής τους, έτσι κι ένα παιδί μπορεί να στοιχίζει ακριβά από μια χρηματική άποψη (πάνες, φροντιστήρια, δραστηριότητες κλπ), αλλά είναι ανεκτίμητο στον βαθμό που σου χαρίζει την «αθανασία»· παρομοίως, αν υπάρχουν εταιρείες μέσα στις οποίες οι μέτοχοι αναγκάζονται να συνεργάζονται αρμονικά και να συνυπάρχουν σε καθημερινή βάση για το καλό της εταιρείας παρ' όλο που ο ένας δεν χωνεύει τα συκώτια του άλλου, έτσι και στην οικογένεια, ένα παιδί αποτελεί τη μοιραζόμενη ιδιοκτησία που χρησιμεύει στο να διατηρεί μία άθλια συναισθηματική σχέση ανάμεσα στους γονείς, οι οποίοι αναγκάζονται να μένουν μαζί «για χάρη των παιδιών» (ή τουλάχιστον μέχρι να βγάλουν το Λύκειο)· τέλος, σ' αντιστοιχία μ' όσους αναβαθμίζουν το κοινωνικό τους στάτους λόγω των επαγγελματικών επιτυχιών τους, έτσι και το παιδί είναι η ζωντανή εικόνα των ικανοτήτων τους, της γονιμότητας και του σφρίγγου τους. Στα πρώτα χρόνια της νηπιακής ηλικίας, το παιδί αποτελεί απλά ένα αντικείμενο, ένα έκθεμα που διαφημίζει την τέλεια οικογενειακή ζωή και τον πετυχημένο γάμο, αφού πρωτεύον μέλημα παραμένει πάντα η κοινωνική αναγνώριση σε φίλους και συγγενείς. Μεγαλώνοντας, κι όταν πλέον δεν γίνεται ν' αγνοηθεί ότι αυτά τα «αντικείμενα» έχουν και προσωπικότητα, αυτή θα καλεστεί να πραγματώσει στόχους, προσδοκίες κι απωθημένα των γονιών, να εκπληρώσει δικές τους ματαιωμένες φιλοδοξίες, δομώντας, εν τέλει, χαρακτήρες που ασφυκτιούν κάτω απ' το φορτίο της κρίσης τους. Επιπλέον, το άτομο επιβαρύνεται μ' ένα «χρέος» που δεν ξεπληρώνεται εύκολα και κουβαλιέται για μια ζωή, αφού δεν νοείται να μην είμαστε ευγνώμονες προς αυτούς που μας μεγάλωσαν με τόσους κόπους όλα αυτά τα χρόνια. Γιατί φυσικά όλες αυτές οι σχέσεις που προαναφέραμε δεν εκφράζονται μόνο μέσω της απτής και άμεσης καταπίεσης, αλλά και μέσω γλυκόλογων περί «ανωτερότητας» και «μοναδικότητας» των τέκνων, μέσω της υπέρμετρης ασφάλειας, προστασίας, φροντίδας και στοργής, καθώς και όλων των υπόλοιπων υποκατάστατων

κοινωνικότητας που εξασφαλίζει το οικογενειακό περιβάλλον.

Έχοντας όλα αυτά κατά νου, μάς φαίνεται *τουλάχιστον ειρωνικό* το ότι πέρυσι, με αφορμή την υποχρεωτική μάσκα των μαθητών στα σχολεία, διάφοροι γονείς βγαίνανε μαινόμενοι στα κανάλια και μιλούσαν για... «φίμωτρο». Ποιοι; Αυτοί που πριν απ' όλους και καθημερινά, όχι μόνο φίμωτρο, αλλά και χαλινάρι και παρωπίδες βάζουν στα παιδιά τους για να μην λοξοδρομήσουν από τις ιερές κατευθύνσεις της αγίας ελληνικής οικογένειας. Παρομοίως φέτος, το πολύκροτο σύνθημα «κάτω τα χέρια απ' τα παιδιά μας» που φωνάχτηκε από γονείς με αφορμή το εμβόλιο κατά του κορονοϊού, δεν αφορά φυσικά κι ούτε θέλει ν' αναδείξει κάποια «αυτοδιάθεση» των παιδιών ενάντια σ' όσους χαράζουν πολιτικές ερήμην τους, αλλά υπερασπίζεται πρώτα απ' όλα *ό,τι συμβολίζουν* αυτά τα παιδιά στο φανταστικό εκείνων που κατεβαίνουν τα τελευταία χρόνια στις πλατείες (με διάφορες αφορμές...) κραδαινοντας γαλανόλευκες: τίποτε άλλο πέρα από το *εθνικό σώμα*, το *μέλλον του ελληνικού λαού* που απειλείται από τις προσταγές της Νέας Τάξης Πραγμάτων, την πληθυσμιακή αλλοίωση και τη μετάλλαξη του αυθεντικού DNA του. Το «μας» του συνθήματος δεν εκφράζει κανένα συλλογικό ανταγωνιστικό μόρφωμα -είναι περισσότερο μία επιδεικτική δήλωση ιδιοκτησιακής λογικής πάνω σε μυαλά και σώματα, με τα οποία φυσικά θα συγκρουστούν χωρίς δεύτερη σκέψη εάν αυτά τολμήσουν ν' αμφισβητήσουν τους έμφυλους και σεξουαλικούς ρόλους για τους οποίους είναι προορισμένα. Μιλάνε για «φίμωτρο» αυτοί που με τη βία θα βουλώσουν το στόμα του γιου τους αν τολμήσει να δηλώσει ότι δεν θα πάει στρατό και θα τον εκβιάσουν με κάθε τρόπο να μην ακολουθήσει μία τέτοια επιλογή. Μιλάνε για «ελευθερίες» και «σώματα» αυτοί που όταν η κόρη τους θελήσει να κάνει έκτρωση θα προσπαθήσουν με κάθε τρόπο να τη μεταπείσουν, ακόμα κι αν αυτό σημαίνει ότι την καταδικάζουν σε μία δυστυχισμένη συζυγική (ή μη) ζωή που το μόνο που θα καταφέρει είναι να φορτώσει με συναισθηματικά και ψυχολογικά αδιέξοδα άλλο ένα καινούριο «μέλος». Οι *λάθος λόγοι* που αναφέραμε πιο πριν...

ΓΙΑ ΤΟΝ «ΤΥΧΑΙΟ» ΘΑΝΑΤΟ ΕΝΟΣ ΡΟΜΑ

Ο διαχωρισμός είναι το άλφα και το ωμέγα του θεάματος

Guy Debord

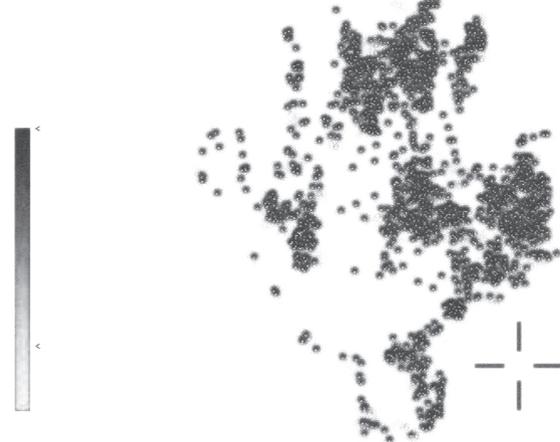
Στις 02/11/2021, δηλαδή λίγες μέρες μετά τη δολοφονία του Ρομά Νίκου Σαμπάνη από την ελληνική αστυνομία, στην ηλεκτρονική έκδοση γνωστής φυλλάδας δημοσιεύθηκε έκθεση της ΕΛ.ΑΣ. που ισχυριζόταν πως «το 50% της εγκληματικότητας στην Αττική προέρχεται από τους καταυλισμούς Ρομά». Το άρθρο εμπειρείχε όλες τις λέξεις-κλειδιά για να τρομοκρατηθεί κι ο τελευταίος φιλήσυχος πολίτης: κράτος εν κράτει οι περιοχές-άβατο των Ρομά, ναρκωτικά, λαθρεμπόριο και κλοπές, τεράστια κέρδη για της φαμίλιες, στρατολογούν ανηλίκους, συνεργάζονται και με Βαλκάνια, έχουν τους δικούς τους νόμους, απαγορευμένες ζώνες για την Αστυνομία κλπ κλπ. Εμείς, ωστόσο, θα ξεχωρίσουμε τα παρακάτω παραθέματα:

οι περισσότεροι από τους κατοίκους των τσιγγάνικων συνοικισμών δεν συμμετέχουν στα παράνομα αλισβερίσια, όμως κινδυνεύουν αν ανοίξουν το στόμα τους

η μεγάλη πλειονότητα των Ελλήνων Τσιγγάνων δίνει μάχη επιβίωσης και απέχει από την παρανομία

να ξεκινήσουν επιχειρήσεις για την απελευθέρωση τουλάχιστον πέντε καταυλισμών Ρομά από τις μαφιόζικες φαμίλιες που επιβάλλουν τον άγραφο νόμο της ομερτά και τους έχουν μετατρέψει σε ορμητήρια παρανομίας. Εκεί όπου εδρεύουν οπλισμένες συμμορίες που σκοτώνουν χωρίς κανέναν ενδοιασμό, ενώ παράλληλα διαμένουν σε αυτούς οικογένειες με γυναίκες και παιδιά, εκ των οποίων οι περισσότερες δεν έχουν καμία σχέση με τους μαφιόζους

κάνουν κουμάντο και επιβάλλουν με το έτσι θέλω τους δι-

κούς τους νόμους και κανόνες σε βάρος των περισσότερων Ρομά οικογενειών²

Πριν σχολιάσουμε τα παραπάνω, θα σταθούμε και σ' ένα άλλο άρθρο που δημοσιεύθηκε την ίδια ακριβώς μέρα. Η αγαπημένη μας Καθημερινή, λοιπόν, αφιερώνει κάμποσες γραμμές για να μας παρουσιάσει το παράδειγμα μιας νεαρής Ρομνί («γυναίκα» στη ρομανί γλώσσα) η οποία (όπως χαρακτηριστικά σημειώνει η δημοσιογράφος) δεν παντρεύτηκε στα 14 της, έβγαλε Δημοτικό, Γυμνάσιο και Λύκειο, σπούδασε κι εργάζεται. Κι ενώ η ίδια η κοπέλα ουσιαστικά επιχειρηματολογεί υπέρ της άποψης ότι δεν είναι ζήτημα DNA, αλλά συνθηκών, η εφημερίδα δεν αντιστέκεται στον πειρασμό να πετάξει το σχόλιό της περί προορισμένης και περιορισμένης μοίρας που η οικογένεια και η **φυλή** της είχαν προδιαγράψει για αυτήν³, κλείνοντας το μάτι σ' όσους ακόμα τη βρίσκουν με θεωρίες φυλετικού ρατσισμού.

Η χρονική στιγμή που βγήκαν στη δημοσιότητα τα δύο άρθρα δεν είναι τυχαία: ήδη για μέρες, Ρομά (και όχι μόνο) έβγαιναν καθημερινά στους δρόμους με συγκρουσιακές διαθέσεις, διαμαρτυρόμενοι για τον θάνατο του Νίκου Σαμπάνη. Υποστηρίζουμε πως μία τέτοια έκρυθμη κατάσταση δεν θα μπορούσε να γίνει διαχειρίσιμη μόνο μέσω κατασταλτικών μεθόδων, αλλά η εξουσία έπρεπε να βρει τους τρόπους ώστε ο διαχωρισμός να παραχθεί και να κυριαρχήσει μέσα στις ίδιες τις κοινότητες των αγωνιζομένων. Όταν

2. Όλα τα παραθέματα από: «Έκθεση της ΕΛΑΣ: Το 50% της εγκληματικότητας στην Αττική προέρχεται από τους καταυλισμούς Ρομά», Πρώτο θέμα, 02/11/2021.

3. «Ο αγώνας να αλλάξω τον κόσμο και τη μοίρα μου», Η Καθημερινή, 02/11/2021. Ο τονισμός δικός μας.

ο πρόεδρος της Πανελλαδικής Συνομοσπονδίας Ελλήνων Ρομά βγαίνει και δηλώνει πως «εμείς ως συνομοσπονδία σπεύσαμε να κατευνάσουμε τα πνεύματα, να επικρατήσει ψυχραιμία και να αποτραπούν τυφλές εκδικητικές συμπεριφορές»⁴, δεν κάνει κάτι διαφορετικό απ' ό,τι έκαναν τ' αντίστοιχα κεφάλια των μουσουλμανικών κοινοτήτων στην Αθήνα το 2009, όταν έβλεπαν μία ανεξέλεγκτη νεολαία να συγκρούεται βίαια με τις δυνάμεις καταστολής με αφορμή το σκίσιμο Κορανίου από μπάτσο: προσπαθεί να εκτονώσει ένα τεταμένο κλίμα, να καναλιζάρει τις εξεγερτικές διαθέσεις και να υποδείξει τον «σωστό» τρόπο με τον οποίο πρέπει να εκφράζεται η κοινωνική δυσαρέσκεια. Όταν τα Μ.Μ.Ε. «διαφηνίζουν» τις ατομικές πορείες των Ρομά που κατάφεραν να ξεφύγουν από την περιθωριοποίηση που το ελληνικό κράτος και ο διάχυτος ρατσισμός ενός μεγάλου κομματιού αυτής της κοινωνίας τους έχει καταδικάσει (παρουσιάζοντας το γεγονός ως αποκλειστικό αποτέλεσμα προσωπικών κλίσεων που πήγαν κόντρα σε μια «φυλετική μοίρα»), στέλνουν την ίδια στιγμή πολλή μνημόνια σε πολλούς αποδέκτες: υποδεικνύουν (σε όλους) ότι τα πάντα σ' αυτόν τον κόσμο είναι αποτέλεσμα ατομικών επιτυχιών/αποτυχιών -δεν υπάρχει κοινωνία, παρά μόνο άτομα που έλεγε και μια Σιδηρά Κυρία· νουθετούν τις κοινότητες των Ρομά για το ποιοι είναι οι δέοντες τρόποι κοινωνικής αναπαραγωγής εάν δεν θέλουν ν' αποτελούν πολίτες β' κατηγορίας και την ίδια στιγμή τους καλούν να διαχωρίζονται απ' όσους συντηρούν μία συνθήκη «ανομίας» στους χώρους τους· τέλος, στρώνουν το έδαφος ώστε να μην δημιουργείται κανένας προβληματισμός στην ελληνική κοινωνία με «ατυχή» περιστατικά τύπου Πέραμα: οι «σωστοί» Τσιγγάνοι θα βρουν τον τρόπο να ενσωματωθούν εάν το επιθυμούν και κοπιάσουν γι' αυτό. Όσο για τους υπόλοιπους; Αυτοί μπορούν να πεθαίνουν σαν τα σκυλιά, γαζωμένοι από σφαίρες, ενώ οι δολοφόνοι τους θα βγαίνουν απ' δικαστήρια καταχειροκροτούμενοι ως «ήρωες».

Το έργο έχει ξαναπαιχτεί σε άπειρες περιστάσεις: τον Δεκέμβρη του '08 έπρεπε να διαχωριστούν οι «μπαχαλάκηδες» από τους ειρηνικούς διαδηλωτές. Στις φοιτητικές κινητοποιήσεις προκρίνονται οι «ορθοί» τρόποι αγώνα (ψήφισμα, ανάθεση, εθιμοτυπικές πορείες)

4. «Σε εμάς, τους Ρομά, έχουν φορτώσει όλα τα κακά...», Lifo, 10/11/2021.

και συκοφαντείται οποιαδήποτε προσπάθεια αυτόνομης πολιτικής που μπορεί να ξεφεύγει από τα όρια της νομιμότητας. Στα camps που υπόσχονταν μόνο δυστυχία και γίνονταν θέατρα συνεχών συγκρούσεων μέχρι να καούν ολοσχερώς, ήταν οι «οικογένειες» που έπρεπε να προστατευθούν από τους απείθαρχους νεολαίους. Η εξουσία γνωρίζει καλά πως να διαχωρίζει, να διχάζει και να ενσωματώνει. Ας ανακαλύψουμε κι εμείς χίλιους δυο άλλους τρόπους να ξεπερνάμε αυτούς τους διαχωρισμούς στην πράξη.

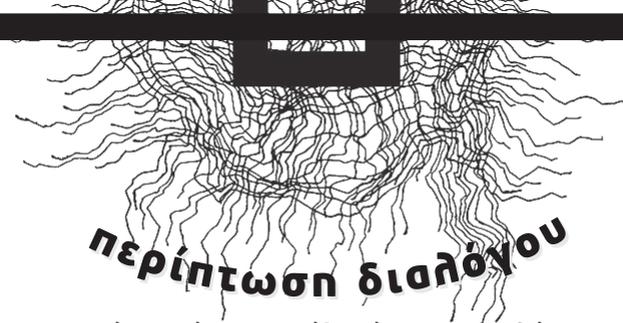

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Π • Α • Ρ • Α • Ν • Ο • Ι • Α • Σ

Είναι πρωί και ξεκινάω απ' το Λιμάνι φορτωμένος με περιοδικά για διανομή. Είμαι έτοιμος να πάρω τη στροφή Νίκης με Βενιζέλου, μπροστά απ' το Μνημείο Ολοκαυτώματος που έχει μαζεμένο κόσμο όπως πάντα, και στη γωνία πίσω απ' τις λαμαρίνες (χωρίς να υπάρχει ορατότητα απ' τον κόσμο που ήταν μαζεμένος μπροστά στο μνημείο) το βλέμμα μου πέφτει πάνω σε κάτι που δεν περίμενα να δω: κοντοκουρεμένος τύπος νεαρής ηλικίας, με καμπαρντίνα, κοιτάζει αγριεμένος τον κόσμο που 'ναι μαζεμένος μπροστά απ' το μνημείο, χωρίς να γίνεται αντιληπτός από αυτό. Ο λόγος που φρενάρω απότομα με το μηχανάκι βρίσκεται στο μπράτσο του: μία μεγάλη, πεντακάθαρη σβάστικα.

Ενώ προσπαθώ να συνειδητοποιήσω αυτό που βλέπω, ένας ηλικιωμένος καταλαβαίνει ότι κοιτάω σαν χάνος και μου λέει: «σβάστικα είναι, σβάστικα! Μα καλά, τι φοβάει;». Άμεσα παίρνω τηλέφωνο σύντροφο με τον οποίο βρισκόμασταν λίγα λεπτά πιο πριν μαζί με τα μηχανάκια: «έλα τώρα στο Μνημείο Ολοκαυτώματος, παίζει φασίστας». Με το που φτάνει, βρισκόμαστε στο απέναντι πεζοδρόμιο από τον τυπά κοζάροντάς τον εμφανώς, αλλά ενώ μας βλέπει, μας αγνοεί και κάνει κάποιες, ας πούμε, «ασυνήθιστες» κινήσεις που μας βάζουν σε σκέψεις για το πώς πρέπει να διαχειριστούμε την όλη κατάσταση. Τελικά, το πρόβλημα λύνεται αυτόματα όταν ο τύπος με αποφασιστικό βήμα κινείται απειλητικά προς τον συγκεντρωμένο κόσμο (στον οποίο, σημειωτέον, υπήρχαν πολλά μικρά παιδάκια). Αντανακλαστικά πηγαίνουμε να τον προλάβουμε· τη στιγμή που ο τύπος πλησιάζει έναν που έπαιζε κιθάρα (!), από εμάς ακούγονται τα πρώτα αγριεμένα «έλα 'δω ρε» και με το που τα χέρια υψώνονται για να τον αρπάξουνε, τη στιγμή εκείνη μια γυναίκα κι ένας άνδρας έντρομοι μάς σταματάνε και φωνάζουν: «όχι παιδιά, σκετσάκι για τα παιδιά κάνουμε, δρώμενο είναι!». Κοντοστεκόμαστε, μουρμουράμε κάτι του τύπου: «άλλη φορά βάλτε μία ανακοίνωση, κάτι, θα φάει ξύλο τζάμπα ο άλλος», και λίγο-πολύ ντροπισσμένοι απομακρυνόμαστε με σκυμμένα τα κεφάλια. **«Μαλάκα, πάλι καλά που δεν τον κοπανήσαμε, θα ξεφτιλιζόμασταν...».**

περίπτωση διαλόγου

Κι εκεί που μας είχαν ζώσει τα φίδια ότι το Σορολόφ μπορεί και να είναι ένα έντυπο εσωτερικής κατανάλωσης με μηδενική επίδραση στους/στις αναγνώστες/ιές του, να σου που σκάει ένα mail ν' αποδείξει ότι τελικά υπάρχουν κι αυτοί που μπαίνουν στον κόπο να σκεφτούν και ν' απαντήσουν στα ζητήματα που βάζουμε. Γενικά σ' αυτόν τον χώρο τόσα χρόνια δυστυχώς έχουμε συνηθίσει σε μία έλλειψη κουλτούρας διαλόγου, αποτέλεσμα μιας φοβερής αλαζονείας: όταν ο άλλος συμφωνεί μαζί μας είναι «καλός σύντροφος και φίλος»: όταν διαφωνεί είναι ένας μαλάκας και μισός που πρέπει να εξουδετερωθεί (είτε με λέξεις, είτε, αν το επιτρέπουν οι συσχετισμοί, και με άλλους τρόπους). Καιρός είναι να σπάσει αυτή η παράδοση· καιρός είναι να ξεκινήσουμε να χτίζουμε έμπρακτες κοινότητες διαλόγου στην αρχή, κοινότητες δράσης στη συνέχεια. Ένα βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση αποτελεί και η δημοσίευση του παρακάτω γράμματος-κριτικής (ακολουθούμενο από μία δική μας απάντηση) που στάλθηκε στο περιοδικό και αφορά το κείμενο *«Τους πρώην φυλακισμένους πολλοί (;) τους αγαπάνε. Τους τωρινούς;»* που είχε δημοσιευθεί στο 7^ο τεύχος του Σορολόφ (φθινόπωρο 2020). Δυστυχώς από τότε έχει μεσολαβήσει και πολύς καιρός, αλλά κι ένα ενδιαμέσο τεύχος -ζητούμε την κατανόηση του συντρόφου που μπήκε στον κόπο να μας γράψει, αλλά δυστυχώς έτσι είναι τα έντυπα δρόμου: τις περισσότερες φορές αποτελούνε προϊόντα «της στιγμής», έκφραση μιας ανάγκης για άμεση δράση και εμπνεύσεις ζωντανών καταστάσεων που μας συμπαρασύρουν να γράψουμε γι' αυτά, οπότε αναγκαστικά κάποιες θεματικές μπαίνουν «στο ψυγείο» για ένα διάστημα -ιδίως αν δεν άπτονται της επικαιρότητας. Ευελπιστούμε ότι, έστω και καθυστερημένα, τα σκεπτικά που αναπτύσσονται (και, ενδεχομένως, συγκρούονται) παρακάτω θα λειτουργήσουν προωθητικά για τον κοινωνικό ανταγωνισμό συνολικά.

(Το γράμμα δε δημοσιεύεται στην αρχική μορφή που μας στάλθηκε, αλλά τροποποιημένο από τον αποστολέα του)

Προς τον «κάποιο κόσμο από την συνέλευση της Υφανέτ» που εκδίδει το σορολόφ

Ως αναγνώστης του τελευταίου τεύχους του περιοδικού έπεσα πάνω στο άρθρο για την έκθεση στο Γεντί Κουλέ, την οποία έτυχε να έχω επισκεφτεί, και μου γέννησε κάποια ερωτήματα και έναν προβληματισμό τα οποία θα ήθελα συντροφικά να σας θέσω.

Καταλαβαίνω ότι ο βασικός σκοπός του κειμένου είναι να κράξει την εφορεία και το κατανοώ απόλυτα βάσει των πρόσφατων γεγονότων που αναφέρετε όσο και του ότι ο χώρος της κατάληψης υπάγεται στο υπουργείου πολιτισμού και σε περίπτωση εκκένωσης -φτου κακά- θα χρησιμοποιηθεί μια αντίστοιχη ρητορική (η υφανέτ ως αξιοποιήσιμο μνημείο).

Προσπερνάω -καθώς δεν αξίζει συζήτησης- τη λογική συλλογικής ενοχής που ελλοχεύει σε μια κριτική στις εφορείες γενικά, όπου η μπάλα παίρνει κάθε εργαζόμενο κάθε εφορείας και οποιονδήποτε συνεργάζεται μαζί της ως συνένοχους για το γεγονός ότι κάποιος από την εφορεία νεώτερων μνημείων έδωσε κατάθεση στους μπάτσους για τους 51, ή για κάθε εχθρική ενέργεια της εφορείας προς το κίνημα στο παρελθόν ή το μέλλον.

Θέλω να ρωτήσω το εξής: Πριν γράψετε το κείμενο πήγατε να δείτε την έκθεση; Κάνετε οποιαδήποτε έρευνα για το ποιος είναι ο οργανωτής που την έστησε, ποιος ο φορέας που παραχώρησε τον χώρο και ποια τα περιεχόμενα της; Ή αρκεστήκατε στην ευκολία της ανάγνωσης μιας είδησης από το νογιά και της πλήρη υιοθέτηση της αφήγησης της δημοσιογράφου που την έγραψε;

Αν πήγατε, όντως αυτό που αποκομίσατε από την έκθεση είναι ότι παίρνει ένα τεκμήριο βαρβαρότητας και το κάνει μνημείο πολιτισμού; Έναν χώρο που αν τον επισκεφτείς άνευ έκθεσης το μόνο που καταλαβαίνεις είναι ότι είναι ένα βυζαντινό φρούριο με ωραία θέα στην πόλη για φωτογραφίες, ενώ μέχρι το 89' -επί της καλής και δημοκρατικής μεταπολίτευσης- λειτουργούσε ως φυλακή και μάλιστα από τις χειρότερες, στην οποία οι φυλακισμένοι έβγαιναν με προβλήματα όρασης επειδή για χρόνια δεν είχαν τη δυνατότητα να δουν τίποτα πιο μακριά από τα τείχη; Μια έκθεση που επιλέγει να συλλέξει (με όλη τη δουλειά που αυτό συνεπάγεται) και να παρουσιάσει αυτές τις μαρτυρίες, αν κάνει κάτι είναι ότι καταδεικνύει -σε απόλυτη συμφωνία με το μπενγιαμινικό πρόταγμα- πως το μνημείο βυζαντινής αρχιτεκτονικής που παρουσιάζει η εφορεία αποτελεί πραγματικά και ιστορικά ένα μνημείο βαρβαρότητας.

Αν δεν πήγατε πάλη, δεν θεωρείτε ότι πριν κυκλοφορήσετε ένα έντυπο πρέπει να κάνετε λίγο παραπάνω ψάξιμο, στο μέτρο που σέβεστε τους αναγνώστες και το έντυπο που οι ίδιοι εκδίδετε; Επίσης, εφόσον πιάνετε ένα θέμα δεν πιστεύετε ότι το βασικό πράγμα που χρειάζεται να κάνετε ως αναρχικοί/ες είναι

μια παρέμβαση στον χώρο της έκθεσης με κείμενο ή/και κρέμασμα πανό που να καταδεικνύει τη σύνδεση των χώρων εγκλεισμού του τότε με εκείνους του τώρα (στρατόπεδα συγκέντρωσης μεταναστών και φυλακές); Επίσης, είστε τόσο σίγουροι ότι η επισκέπτρια που μπαίνει σε ένα κελί απομόνωσης 1 επί 2 και διαβάζει τόσες μαρτυρίες φυλακισμένων δεν κάνει από μόνη της αυτή τη σύνδεση;

Φυσικά, οι ομάδες προφορικής ιστορίας κάνουν ιστορία και οι πολιτικές συλλογικότητες πολιτική. Οι πρώτες επιχειρούν να πληροφορήσουν και ίσως να ευαισθητοποιήσουν κόσμο για ένα θέμα όπως πχ. του εγκλεισμού, ενώ οι δεύτερες προτείνουν ένα πλαίσιο ανάλυσης και συλλογικής δράσης για τα κοινά βιώματα και προβλήματα. Το να εγκλημάτε μια ομάδα προφορικής ιστορίας με την κατηγορία «ναι, αλλά για τη μόρια δεν έχετε τίποτα» δείχνει ότι είτε δεν καταλαβαίνετε τη διαφορά μεταξύ των δύο είτε, ακόμα χειρότερα, πιστεύετε ότι όλος ο κόσμος οφείλει να είναι ή να γίνει με κάποιον μαγικό τρόπο αυτό που είστε εσείς, δηλαδή πολιτικοποιημένα αναρχικά υποκείμενα που τρέχουν αγώνες. Η αντίληψη αυτή είναι προβληματική και στελέσφορη πολιτικά και το μόνο που μπορεί να εξασφαλίσει είναι η αυτοαναφορικότητα, άντε και η περιφρούρηση και η παράτασή της ύπαρξης μιας πολιτικής ομαδοποίησης. Το να κράζεις κόσμο, χωρίς να το ψάχνεις και πολύ, απλά επειδή δεν κάνει αυτό που κάνεις εσύ και οι όμοιοι σου μαρτυρά έναν ναρκισσισμό που σε κάνει να χάνεις «το ηθικό πλεονέκτημα» του κόσμου του κινήματος που όντως τις περισσότερες φορές έχει δίκαιο, βρίσκεται στη σωστή πλευρά της ιστορίας και σε πολλές περιπτώσεις το πληρώνει κιόλας.

Γι' αυτό, κατά την ταπεινή μου άποψη, το κριτήριο για την πολιτική δράση και σκέψη δεν μπορεί να είναι το πόσο κοντά ή μακριά πολιτικά είναι το κάθε τι από τη δική μας θέση αλλά το κατά πόσο μπορούμε να αυξήσουμε τη δύναμη μας -που κατά τον Σπινόζα είναι ένα και το αυτό με το δίκαιό μας- μέσα από μια συνάντηση με κάτι άλλο.

Όλα αυτά τα γράφω επειδή έχω την εντύπωση ότι αυτή την αντίληψη πρεσβεύει σε γενικές γραμμές η υφανέτ, καθώς μέσα από το δημόσιο λόγο που βγάζει τόσο συχνά αναφέρεται σε συνάντηση, κοινωνικούς αγώνες παλαιότερα, κτλ.

Συντροφικά,

Π.

ΥΓ: Παρεμπιπτόντως με Σπινόζα ανοίγει και η πρώτη μπροσούρα που βγήκε από την υφανέτ και surprise surprise περιέχει συνεντεύξεις πρώην εργατών του εργοστασίου.

Τον Απρίλη του 2017, στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, είχε διεξαχθεί ένα συνέδριο με τίτλο «Διαστάσεις του προσφυγικού ζητήματος και της ανθρωπιστικής κρίσης». Το συνέδριο αυτό διακόπηκε από μία δυναμική παρέμβαση 40 ατόμων που φώναξαν κι έγραψαν συνθήματα, άνοιξαν πανό και πέταξαν τρικάκια, ενώ στο φεύγα «ξέχασαν» πίσω τους και μερικές «πατατόβομβες»: όλα αυτά σε μία προσπάθεια ν' αναδειχθεί ο αγώνας που έκανε τότε ο μετανάστης Μ.Α. για άσυλο, καθώς και ο υποστηρικτικός ρόλος του πανεπιστημίου στην αντιμεταναστευτική πολιτική του ελληνικού κράτους. Το συνέδριο γινόταν υπό την αιγίδα της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, αλλά χαρακτηριζόταν κι από τη συμμετοχή πολλών εκπροσώπων διεθνών οργανισμών, Μ.Κ.Ο., δήμων, κρατικών θεσμών, ευρωπαϊκών υπηρεσιών κλπ.¹ Να υπήρχαν, άραγε, μέσα σ' όλους αυτούς τους «νεροκουβαλητές» άνθρωποι (ή ακόμα και ομάδες) με πραγματικό ενδιαφέρον για τους μετανάστες κι έμπρακτο έργο για την ανακούφισή τους; Είναι πολύ πιθανό, ωστόσο δε θα το μάθουμε ποτέ -οι άνθρωποι που οργάνωσαν την παρέμβαση δεν ενδιαφέρθηκαν να ψάξουν το ποιόν του κάθε συμμετέχοντα/συνδιοργανωτή. Τους (μας) αρκούσε ότι το συνέδριο αυτό γινόταν με την ευθύνη ενός οργανισμού που έπαιζε πρωτεύοντα ρόλο στη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών. Τους (μας) αρκούσε ότι το συνέδριο αυτό γινόταν σ' ένα χώρο που δεν παραλείπει να πουλάει και αυτό το φιλανθρωπικό του προσωπείο, στήνοντας εκδηλώσεις και συνέδρια που κόπτονται για τις συνθήκες ζωής των μεταναστών, με ομιλητές κρατικούς, στρατιωτικούς εκπροσώπους και περσόνες διεθνών οργανισμών και ΜΚΟ, όλων αυτών δηλαδή που με διαφορετικού επιπέδου συμβολή στήνουν και υλοποιούν τη διαχείριση και την περαιτέρω υποτίμηση των μετανασ(ρι)ών². Κι όλα τα παραπάνω έμοιαζαν να επικαθορίζουν συνολικά το συνέδριο, ανεξαρτήτως λοιπών συνδιοργανωτών, ομιλητών, υποστηρικτών κλπ.

Αντίστοιχα, το κείμενο του Σορολόφ που αφορούσε την έκθεση στο Γεντί Κουλέ, είχε έναν πολύ συγκεκριμένο αποδέκτη, ο οποίος ονοματιζόταν ήδη στις πρώτες γραμμές -αυτόν και κανέναν άλλον: στόχευε την Εφορεία Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης ως τον νομικό

1. Φάμπρικα Υφαντέ «Παρέμβαση σε συνέδριο στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας με αφορμή συνέδριο για το προσφυγικό ζήτημα και την ανθρωπιστική κρίση» (2017).
2. ό.π.

φορέα καταγελλιών, δηλαδή εκείνον τον θεσμό που φέρει μέρος της πολιτικής ευθύνης για τη δίωξη των 51 αντιφασιστών συλληφθέντων του Λευκού Πύργου, καθώς και των καταληψιών της Libertatia. Αυτό που στο γράμμα του συντρόφου με ευκολία «προσπερνιέται» αλλά με τρόπο τέτοιο ώστε να δημιουργεί εντυπώσεις, δηλαδή μια λογική συλλογικής ενοχής προς κάθε εργαζόμενο σε κάθε εφορεία (;), απλούστατα δεν υπήρξε ποτέ για να προσπεραστεί. Πουθενά στο αρχικό κείμενο δεν «ελληοχεύει» ή υπονοείται η οποιαδήποτε κατηγορία προς το υπαλληλικό προσωπικό του συγκεκριμένου θεσμού, γιατί πολύ απλά διακρίνουμε μεταξύ των δύο, με τον ίδιο τρόπο που δεν μπορούμε να ταυτίσουμε την τράπεζα ως καπιταλιστικό σύμβολο με τις εργαζόμενες σε αυτήν (και δεν ξεχνάμε ότι το αντίθετο έχει γεννήσει τραγωδίες...).

Ωστόσο, ας είμαστε ειλικρινείς: αν υπήρχε η οποιαδήποτε υπόνοια για μία τέτοια πολιτική θέση στο κείμενό μας, δε θα «προσπερνιόταν» (όπως λέγεται) έτσι εύκολα -θα μας έκραζαν και οι πέτρες. Η υπερασπιστική γραμμή του συντρόφου αφορά άλλον: την περίφημη «Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Επταφυργίου».

Όπως μπορεί καμιά να διαπιστώσει διαβάζοντας το αρχικό κείμενο, στην εν λόγω ομάδα αποφύγαμε να κάνουμε την οποιαδήποτε αναφορά, είτε άμεση, είτε έμμεση. Αυτό δεν έγινε λόγω αμέλειας ή «ελληπούς έρευνας», όπως μας πιστώνεται. Δεν αναφερθήκαμε στην εν λόγω ομάδα, γιατί (υποθέτουμε, τουλάχιστον) αυτή δεν είχε καμία εμπλοκή στις νομικές περιπέτειες των αντιφασιστών και καταληψιών συλληφθέντων. Και, όπως ξεκαθαρίζεται από την αρχή του κειμένου, η αιτία συγγραφής του δεν ήταν γενικά κι αόριστα «μία έκθεση». Ο λόγος που μπήκαμε στον κόπο ν' ασχοληθούμε μ' αυτήν, ήταν για να καταδείξουμε αποκλειστικά την υποκρισία της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πόλης Θεσσαλονίκης που, στο ίδιο χρονικό διάστημα, από τη μία διοργανώνει εκθέσεις για πρώην φυλακισμένους, κι από την άλλη δε διστάζει να στέλνει αγωνιζόμενες στα κρατητήρια. Κι όμως, απ' ό,τι φαίνεται, ένα κείμενο που είχε σαν σκοπό να στοχοποιήσει έναν κρατικό θεσμό και να υπερασπιστεί συλληφθέντες, τελικά «διαβάστηκε» ως μία επίθεση σε μία ομάδα προφορικής ιστορίας και τη δουλειά της.

Δεν μπορούμε να είμαστε σίγουρες γιατί συνέβη αυτό. Ενδεχομένως κάποιες διατυπώσεις να ήταν όντως άστοχες ή γενικευτικές, και να έπρεπε εξ αρχής να υπάρχει μία σαφής και ρητή διευκρίνιση ότι η «Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Επταπυργίου», παρότι αποτελεί κομμάτι της έκθεσης, δεν πρέπει να θεωρείται αποδέκτης της κριτικής του κειμένου. Θεωρήσαμε (εσφαλμένα, ίσως) ότι κάτι τέτοιο περιττεύει από τη στιγμή που επιλέξαμε προσεκτικά σε ποιους θα περιοριστούμε ν' αναφερθούμε ονομαστικά -ούτως ή άλλως τόσα χρόνια σε αντίστοιχες περιπτώσεις ποτέ δε διστάζαμε να κάνουμε ξεκάθαρο κάθε φορά προς τα που κατευθύνονται τα βέλη της κριτικής μας. Στην τελική, δε χρειάζεται κανείς να διοχετεύει τόση ενέργεια ώστε να διαβάσει πίσω από τις γραμμές³ αρκούνε και οι ίδιες οι γραμμές καμιά φορά.

Ενδεχομένως να πέρασε θύματα μιας δημοσιογραφικής απάτης, όπως μας καταλογίζει ο σύντροφος, και όλο το κείμενό μας εξ αρχής να έκανε λάθος όσον αφορά το ποιοι είναι οι διοργανωτές της έκθεσης, ποια τα περιεχόμενά της κλπ. Ομολογούμε ότι δεν επισκεφτήκαμε την έκθεση και υιοθετήσαμε πλήρως το ρεπορτάζ του norvia.gr. Προφανώς για να μας επισημαίνεται κάτι τέτοιο ως ατόπημα, υποθέτουμε ότι η δημοσιογράφος «απέκρυσε» ή «διαστρέβλωσε» κάποια λεγόμενα, μετέφερε λανθασμένες πληροφορίες ή, τέλος πάντων, με κάποιον τρόπο η αφήγησή της δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Δεν μπορούμε να γνωρίζουμε τι απ' όλα αυτά ισχύει· γνωρίζουμε, όμως, το εξής: όλα τα παραπάνω αποτελούν μία πιθανή έκβαση όταν ο δρόμος της πληροφόρησης, της επικοινωνίας και της επαφής που επιλέγεται είναι αυτός των καθεστωτικών media και του εναλλακτικού τύπου της πόλης. Στον αντίποδα, υπάρχει ο δρόμος της αντι-πληροφόρησης, της αδιαμεσολάβητης επικοινωνίας, των «περιθωριακών» εντύπων δρόμου που μοιράζονται χέρι με χέρι και των κουραστικών αφισκολληθήσεων. Μπορεί αυτός ο δρόμος να υπολείπεται σε απήκηση και εύρος, αλλά τουλάχιστον δεν επιτρέπει σε περσόνες να βγαίνουν στα media και να μιλάνε εις τ' όνομα άλλων (και κατόπιν να κεφαλαιοποιούν αυτήν την προβολή σε ακαδημαϊκές ή υπουργικές θέσεις), δεν επιτρέπει σε δημοσιογράφους να κόβουν και να ράβουν τον λόγο μας, και δίνει κι ένα παράδειγμα άμεσης κι αμφίδρομης επικοινωνίας που αμφισβητεί έμπρακτα τη μονομερή φύση πομπού και δέκτη. Παρ' όλα αυτά (κι επειδή σαφώς δεν είναι απαραίτητο να έχουμε όλοι κι όλες την ίδια άποψη για το πώς δημοσιοποιούμε κάτι), ακόμα και με την επιλογή της δι-

αμεσολαβημένης επικοινωνίας υπάρχουν εκείνοι οι τρόποι για να «διασφαλίσεις» (ως ένα βαθμό) ότι η λήσπη της δημοσιογραφίας δε θα λερώσει τ' αστραφτερά σου περιεχόμενα. Για παράδειγμα, ένας πολύ απλός τρόπος είναι αυτός της *διάψευσης* μιας είδησης. Ένας άλλος τρόπος είναι αυτός της προσπάθειας για τη *μη-αναπαραγωγή* της. Σίγουρα, πάντως, το να κοτσάρεις το ρεπορτάζ του norvia.gr στη σελίδα σου στο Facebook³, δεν είναι ένας τέτοιος τρόπος. Μάλλον το αντίθετο θα λέγαμε: η υιοθέτηση του λόγου της δημοσιογράφου, η επικύρωση, αποδοχή κι επιβεβαίωσή του, έγινε πρώτα απ' όλα απ' την ίδια την «Ομάδα Προφορικής Ιστορίας Επταπυργίου».

Ενδεχομένως, τότε, να συμβαίνει κάτι άλλο. Ίσως το κείμενο «διαβάστηκε» με τέτοιο τρόπο, όχι τόσο γιατί άθελά του κατηγορούσε μία ομάδα προφορικής ιστορίας ή υιοθετούσε άκριτα τον δημοσιογραφικό λόγο, αλλά γιατί κάποιοι *θέλησαν* να το διαβάσουν έτσι. Κάποιοι *θέλησαν* να υποτιμήσουν τη στοχοποίηση της εμπλοκής ενός κρατικού θεσμού που επιτίθεται σε κομμάτια του κινήματος, για χάρη της ανάδειξης των ίδιων των περιεχομένων μιας έκθεσης. Γιατί η ουσία του γράμματος είναι αυτή: *η υπεράσπιση της πολιτικής αξίας της έκθεσης ως κομμάτι του κοινωνικού ανταγωνισμού*.

Κι έτσι φτάνουμε στο πιο ενδιαφέρον, κατά τη γνώμη μας, κομμάτι της κριτικής. Παρ' όλο που διατηρούμε τις αμφιβολίες μας κατά πόσον όντως μία τέτοια κριτική αντικατοπτρίζει πραγματικά τα περιεχόμενα του κειμένου μας, θεωρούμε τα σημεία που βάζει αξιόλογα από μόνα τους ώστε να τα σχολιάσουμε. Όπως είπαμε, αντιμετωπίζουμε την επιχειρηματολογία του συντρόφου ως μία αναγνώριση της δουλειάς και προσφοράς των ομάδων τύπου προφορικής ιστορίας (κι ευρύτερα: αντίστοιχων συλλογικοποιήσεων που δε δομούνται απαραίτητα πάνω σε πολιτικές συμφωνίες) σαν *κινηματικές*, σαν ένα κομμάτι *συμπληρωματικό* στις επιλογές που κάνουν άλλες ομάδες με πιο έντονο πολιτικό πρόσημο, συμμετοχή σε κοινωνικούς αγώνες ίσως κλπ. Μάλιστα, ο σύντροφος το πάει ένα βήμα παραπέρα: όχι απλά αναγνωρίζει αυτήν τη δουλειά ως επωφελή για το ανταγωνιστικό κίνημα, αλλά, μ' έναν πατερναλιστικό τρόπο θα λέγαμε, *υποδεικνύει* κιόλας ποιος είναι ο πιο ταιριαστός και κατάλληλος τρόπος ώστε να αγωνίζεται η καθεμιά, ποια μέσα θα πρέπει να επιλέγει, ποιο μετερίζι αναλογεί στον καθένα: έτσι, διαβάζουμε ότι αυτό που αντιστοιχεί στους/στις αναρχικούς/ές είναι να βγά-

3. <https://www.facebook.com/opieptapyrgiou/>

ζουν ένα πανό και να παρεμβαίνουν έξω από ένα κτίριο, κι όχι να κυκλοφορούν έντυπα δρόμου -πόσο μάλλον ν' ασχολούνται με το αντικείμενο της ιστορίας που θα έπρεπε να είναι ζήτημα αποκλειστικής ενσασχόλησης από «ειδικούς». Εντοπίζουμε, σ' αυτό το σημείο, μία σοβαρή αντίφαση στον συλλογισμό του συντρόφου: από τη μία προκρίνει τη συνάντηση με το διαφορετικό και σιχαίνεται την αυτοαναφορικότητα, από την άλλη καταδικάζει κάποια πολιτικά υποκείμενα σε μία σένη τήρηση ενός κινηματικού manual, περιορίζοντας εξαρχής τον ορίζοντα και τις δυνατότητές τους. Επιπρόσθετα, ακόμη κι αυτή η δράση τελικά κρίνεται ως αχρείαστη, μιας και οι συμβολισμοί της έκθεσης λειτουργούν με τέτοιο τρόπο που επιτρέπουν από μόνοι τους τις συνδέσεις -μια λογική που αν επεκταθεί γνωρίζουμε που οδηγεί: στην απραξία και την παραίτηση από οποιαδήποτε πρωτοβουλία για επαφή, επικοινωνία και κυκλοφορία περιεχομένων, αφού τα πάντα επικοινωνούνται κι εξηγούνται από μόνα τους, και η καθημιά μας διαθέτει τις ίδιες αντιληπτικές ικανότητες με τον διπλανό της. Μία λογική που, μ' έναν περίεργο τρόπο, δε λειτουργεί παρ' όλα αυτά ώστε κάποιος ν' αντιληφθεί ότι το Γεντί Κουλέ ήταν και φυλακή πέρα από Βυζαντινό φρούριο. Ειδικά γι' αυτό είναι απαραίτητη η έκθεση και οι μαρτυρίες των πρώην φυλακισμένων...

Αν θέλουμε, όμως, αυτή η συζήτηση να οδηγήσει σε κάποια γενικότερα συμπεράσματα και θέσεις περί των χαρακτηριστικών, της χρησιμότητας και των σκοπών τέτοιων εγχειρημάτων/φορέων/ομαδοποιήσεων, θα πρέπει να ξεφύγουμε από τη συγκεκριμένη έκθεση του Γεντί Κουλέ και να μιλήσουμε συνοδικά για ό,τι ο σύντροφος πετυχημένα συμπύκνωσε στις έννοιες της *πληροφόρησης* και της *ευαισθητοποίησης*. Αναμφίβολα, στους σημερινούς καιρούς της μαζικής αποχάυνωσης και της άτεγκτης αποστασιοποίησης κανείς δεν μπορεί ν' αρνηθεί τη σημασία τέτοιων λειτουργιών ή αξιών. Η διαπίστωση αυτή, ωστόσο, κινδυνεύει ν' αποτελέσει αόριστη κοινοτοπία εάν σταθεί εκεί και δεν πάει ένα βήμα παραπέρα ώστε ν' αναγνωρίσει ότι είναι η ίδια σχέση-κεφάλαιο που γεννά **και** την αποχάυνωση/αποστασιοποίηση από τη μία, αλλά **και** την πληροφόρηση/ευαισθητοποίηση εναντίον τους από την άλλη! Είναι το ίδιο αυτό εκμεταλλευτικό σύστημα που ενώ παράγει καθημερινά τόσο πόνο και δυστυχία, έχει βρει και τις κατάλληλες διόδους, τις αναγκαίες «βαλβίδες αποσυμπίεσης», ώστε ένα μεγάλο μέρος της κοινωνικής αγανάκτησης ή της θέλησης για «αποκατάσταση» των αδικιών, να διοχετεύεται εκεί και να επαναδιευθετείται με τρόπο κερδοφόρο και

παραγωγικό.

Ντοκουμέντα αυτής της κρίσιμης αντιστροφής εκ μέρους του κεφαλαίου, αυτής της *συνεχόμενης απόπειρας ενσωμάτωσης*, υπάρχουν παντού γύρω μας, ιδίως σε χώρους, τομείς και πεδία στα οποία υπάρχει η δυνατότητα κάποιας (περισσότερο ή λιγότερο) μαζικής κοινωνικής απεύθυνσης. Είναι σ' αυτούς τους τόπους που λαμβάνει χώρα η εξής συνάντηση: των «αγνών και καλών προθέσεων», ακόμα και των μοναχικών και (κάποιες φορές πραγματικά) ηρωικών διαδρομών από τη μία, και μιας ολόκληρης θεσμικής κατασκευής από την άλλη, που καταφέρνει να δομεί και ν' αναπαράγει τις λειτουργίες της και πάνω στην ύπαρξη αυτών των, *φαινομενικά*, αγωνιστικών ή κριτικών, επιλογών.

Μήπως δεν έχουν υπάρξει δημοσιογράφοι ή φωτορεπόρτερς των οποίων η δουλειά πραγματικά έχει σώσει διαδηλωτές που αντιμετώπιζαν κατηγορίες ή και που οι ίδιοι σακατεύτηκαν εν ώρα εργασίας από τον υπερβάλλοντα ζήλο της ελληνικής αστυνομίας; Η απάντηση είναι καταφατική, ωστόσο δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι αυτές οι περιπτώσεις δεν προκύπτουν σ' ένα ιστορικό κενό, αλλά αποτελούν μέρος ενός ευρύτερου συνόλου που ονομάζεται *μαχόμενη αριστερή/εναλλακτική δημοσιογραφία*. Κι αν γενικότερα η σχέση-media υποκαθιστά την άμεση επαφή, στηρίζει το θέαμα, εγκαθίσταται στις συνειδήσεις σαν άλλος ένας ιδεολογικός μηχανισμός κι επιβάλλεται στη σφαίρα της κοινωνικής δραστηριότητας και του δημόσιο χωροχρόνου διαμορφώνοντας συνοδικά τις κοινωνικές σχέσεις, η «αντιστασιακή» της φράξια επ' ουδενί δε συγκρούεται με όλα τα παραπάνω. Αντίθετα, το γενικότερο περίγραμμα πρακτικών, επιλογών και συνθηκών εντός του οποίου υπάρχει, *έχει αφήσει το περιθώριο* ώστε αυτή να εμφανίζεται ως «η εναλλακτική πρόταση» στη δημοσιογραφία, αλλά στην πραγματικότητα διαμεσολαβώντας διαμαρτυρίες ή αιτήματα, διαλύοντας την όποια κοινωνική ή ανταγωνιστική διάσταση έχουν για χάρη της ατομικής μικρομοριακότητάς τους και στήνοντας μία ολόκληρη κουλούρα «κοινωνικής ευαισθησίας», «συνταρακτικών αποκαλύψεων» και «δριμέων κατηγορώ». Εκτός κι ενάντια σ' όλα

αυτά, δομήθηκαν μέσα στα χρόνια άλλοι τρόποι διαχείρισης της πληροφορίας· δίχως τη μεσολάβηση των «ειδικών», σπάζοντας τη ρητορεία της «κλίμακας της επιρροής» που αναγνωρίζει μόνο τα ποσοτικά χαρακτηριστικά της απήχησης και της εμβέλειας (και όχι τα ποιοτικά) κλπ.

Μήπως δεν υπάρχουν συντρόφισσες, καθηγήτριες πανεπιστημίου, που δε δίστασαν σε κρίσιμες στιγμές να υπερασπιστούν (φοιτητές και όχι μόνο) συλληφθέντες, που συμμετείχαν σε αγώνες μέσα κι έξω απ' το πανεπιστήμιο και που συνεχίζουν να παράγουν ένα διανοητικό έργο πραγματικά αξιόλογο, επιλέγοντας να το επικοινωνήσουν και μέσα από τις δομές του κινήματος; Δεν τίθεται αμφιβολία· παρ' όλα αυτά, γνωρίζουμε ότι ούτε το πανεπιστήμιο είναι ένας ουδέτερος, εξω-κοινωνικός χώρος, κι αυτό που λέμε *προοδευτική ακαδημία* κουβαλά κι ενισχύει εξίσου όλες τις σχέσεις της διαχωρισμένης διανοητικής εργασίας, της εργασιακής εκμετάλλευσης, του ανταγωνισμού εντός της ακαδημαϊκής ιεραρχίας και του χτισίματος μιας ατομικής επαγγελματικής καριέρας. Επιπλέον, είναι ακριβώς αυτό το ρεύμα που διατείνεται ότι η έρευνα και τα συνέδριά του ενισχύει τον «κοινωνικό ρόλο» των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, δίνει διεξόδους και κατευθύνσεις σε κινηματικές ανάγκες που δε βρίσκουν αντίκρισμα, οδηγεί την ανταγωνιστική κριτική σε σημεία που τα υπάρχοντα κινήματα αδυνατούν να καταφέρουν με τα γνωσιακά και υλικά εφόδια που διαθέτουν και, τέλος, αντιλαμβάνεται την παραγωγή θεωρίας ως μια πολιτική πράξη ικανή από μόνη της να επηρεάσει την κοινωνικοπολιτική πραγματικότητα. Αφήνοντας κατά μέρος τη συζήτηση για τους τρόπους με τους οποίους το ίδιο το κίνημα προσπαθεί (και ενίοτε καταφέρνει) να άρει τον διαχωρισμό μεταξύ θεωρίας και πράξης θα πρέπει να θυμίσουμε ότι *όλη αυτή η ερευνητική παραγωγή, σε αντίθεση με τη συλλογική αποτύπωση της κινηματικής εμπειρίας «για τους σκοπούς του ανταγωνιστικού κινήματος», όπως συνηθίζουμε να γράφουμε στα έντυπα που εκδίδουμε, φέρει ατομικά ονόματα συγγραφέων και συνεργατών συμβάλλοντας στο γέμισμα του εκάστοτε βιογραφικού. Τα συλλογικά περιεχόμενα και πρακτικές μας γίνονται μεταπτυχιακά, διδακτορικά και papers, μετατρέποντας τη συλλογική εμπειρία σε ατομικό κεφάλαιο. Ας μην ξεχνάμε πως υπάρχουν εξίσου προοδευτικοί ακαδημαϊκοί κύκλοι που υπόσχονται καριέρες⁴.*

4. «Ο ρόλος του πανεπιστημίου στην διαχείριση των μεταναστευτικών ροών», Ο Τυφλοπόντικας #02, 2017.

Μήπως δεν υπάρχουν άνθρωποι από τον χώρο της τέχνης και του πολιτισμού που με συνέπεια προσφέρουν το έργο τους (αφιλοκερδώς πολλές φορές) για την οικονομική ενίσχυση αγωνιζομένων, που τα δημιουργήματά τους χαρακτηρίζονται από μία έντονη δόση κριτικής αυτού του σάπιου κόσμου και που οι ίδιοι δε διστάζουν συχνά-πυκνά να παρεμβαίνουν για πολιτικά ή κοινωνικά ζητήματα της επικαιρότητας; Σαφώς και υπάρχουν, αποτελώντας την *εικονική αμφισβήτηση* που το θέαμα μπορεί ν' ανεχτεί· την *αιρετική άποψη* εναντίον του υπάρχοντος που η κυριαρχία ανέχεται (ή και αποζητά κάποιες φορές), απ' τη στιγμή που δε θίγονται οι πραγματικοί όροι αναπαραγωγής της, η υλική δομή των εμπορευματικών σχέσεων. Σχέσεις που, αν μη τι άλλο, τουλάχιστον διαταράσσονται όταν λαμβάνει χώρα ένα αντιεμπορευματικό live σ' έναν κινηματικό χώρο που προσπαθεί να διαρρήξει τους ρόλους «καλλιτέχνη», «κοινού» και «διοργανωτή» μέσω επιλογών όπως η συλλογική οργάνωση και ανάληψη καθηκόντων, η άρνηση αντιτίμου στην είσοδο, η αποδοκιμασία rockstar-ιλικιών κλπ. Ή, όπως είχε γραφτεί πριν κάποια χρόνια για μία έκθεση «ριζοσπαστικής δημιουργίας» της οποίας οι συμμετέχοντες περιορίζονταν σ' έναν καταγγελτικό ρόλο: *χωρίς μία συνοδική κριτική στον ίδιο τον θεσμό της τέχνης και τη λειτουργία του μέσα στην κοινωνία, οι καταγγελίες αυτές παραμένουν ενσωματωμένες και αξιοποιήσιμες από το κεφάλαιο με όρους εμπορεύματος και θεάματος. Κι αυτό γιατί η ανθρώπινη παραγωγική δύναμη ως όλον δεν αναπαράγει τη ζωή, αλλά τον κόσμο του εμπορεύματος⁵.*

Μήπως η δουλειά των Μ.Κ.Ο. ή άλλων μη-χρηματικών φιλανθρωπικών δομών (π.χ. συσσίτια του δήμου, της εκκλησίας κλπ.) δεν ικανοποιεί άμεσα ανάγκες μεταναστών, απόρων κλπ. σε βαθμό που οι δικές μας αυτοοργανωμένες δομές αλληλεγγύης ούτε να φανταστούν δε θα μπορούσαν; Και μήπως δεν κοπιάζουν εκεί, σε εθελοντική βάση, άνθρωποι με πραγματικό ενδιαφέρον και αγωνία για τον συνάνθρωπό τους; Έτσι είναι, ωστόσο η αποτελεσματικότητα τέτοιων δομών από μόνη της ή οι «καλές προθέσεις» αυτές καθ' αυτές, δεν αρκεί ώστε να τις νομιμοποιήσει ως κομμάτι του αγώνα των εκμεταλλευομένων ή να τις απεμπλέξει από προβληματικές που σταθερά φέρουν, όπως είναι η κίνηση προς μία κατεύθυνση ικανοποίησης (αναμφισβήτητη σημαντικών και αδιαπραγμάτευτων) αναγκών, χωρίς κανένα ενδιαφέρον για την ανάπτυξη αγώνων ενά-

5. Φάμπρικα Υφανέτ "Φεστιβαλοποίηση των πόλεων: μια κριτική στην Documenta και στη θεσμική ενσωμάτωση της τέχνης" (2017).

ντια στις κοινωνικές αδικίες, όπως είναι η κάλυψη ελλείψεων που δημιουργούνται από την απόσυρση του κράτους πρόνοιας, χωρίς καμία συλλογική μάχη όπου πραγματοποιείται αυτή η απόσυρση, όπως είναι οι λογικές «διαχείρισης» του υπάρχοντος, αντί της σύγκρουσης με αυτό, όπως είναι η επανεμφάνιση των λογικών του κεφαλαίου με θετικό πρόσημο στο εσωτερικό αυτών των δομών κλπ. Απεναντίας, όταν αντι-θεσμοί αλληλεγγύης δομούνται σε (και από) κοινότητες αγώνα τροφοδοτώντας οι μεν τους δε, τότε μπορούμε να μιλάμε και για στιγμές ρήξης· τότε αυτές οι χειρονομίες ίσως παύουν να αναπαράγουν τον διαχωρισμό μεταξύ αυτού που προσφέρει και αυτού που δέχεται. [...] Το να προσφέρεις κάτι σε κάποιον που το έχει ανάγκη δεν είναι από μόνο του πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι ότι η προσφορά δεν γίνεται στα πλαίσια μιας αλληλεγγύης που θέλει να αμβλύνει τις μεταξύ μας διαφορές⁶.

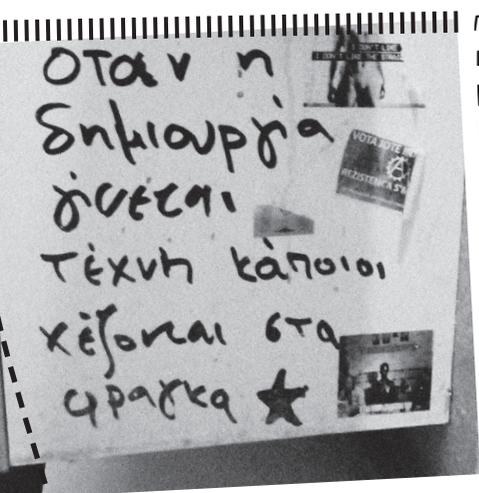
Ελπίζουμε μέσα απ' όλα αυτά τα παραδείγματα να γίνονται κατανοητά δύο πράγματα: πρώτον, δεν εξετάζουμε (κι ούτε μας αντιστοιχεί κάτι τέτοιο) τις ατομικές στάσεις των ανθρώπων που απαρτίζουν τα εν λόγω εγχειρήματα -ούτε τη δραστηριοποίησή τους έξω από αυτά. Δεν πρόκειται για υπόθεση ηθικής, ούτε για κάποιο ζήτημα «προσώπων». Αναφερόμαστε πάντα στον χαρακτήρα και τη φυσιολογία των ίδιων των εγχειρημάτων που ως τέτοια έχουν έναν συγκεκριμένο προσανατολισμό και επιτελούν μία συγκεκριμένη λειτουργία όσον αφορά π.χ. τη διαχείριση των «κακώς κειμένων» αυτής της κοινωνίας (φυλακές, αδικία, φτώχεια κλπ.). Όσοι αξιοπρεπείς άνθρωποι κι αν δίνουν τις προσωπικές τους μάχες μέσα σ' όλα αυτά, αυτό δεν αλλάζει σε τίποτα τον χάρτη της γενικευμένης μεσολήθησης· δεν αλλάζει σε τίποτα την εξέλιξη της αναδιάρθρωσης των κοινωνικών σχέσεων. Για να το θέσουμε κι αλλιώς: δεν μπορούμε να μπούμε στον ρόλο του ψυχολόγου· οι αντιφάσεις του καθενός, τυχόν ενοχικά σύνδρομα ή οι ενδοπροσωπικές διαμάχες ανάμεσα στα «θέλω» και τα «πρέπει» μάς φαίνονται δυσπρόσιτες περιοχές. Χωρίς να θέλουμε να φτάσουμε στο σημείο να εξαιτίσουμε κάθε προσωπική πτυχή σε κοινωνικές αφαιρέσεις, θα δηλώσουμε ότι προτιμούμε τον ρόλο του μηχανικού: αυτό που μας ενδιαφέρει είναι η λειτουργία των κοινωνικών μηχανών.

6. «Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις ή αλλιώς, γιατί δεν είναι καθόλου παράλογο να είσαι ταυτόχρονα δίπλα και απέναντι στις μετανάστριες», Ο Τυφλοπόντικας #02, 2017.

Κατά δεύτερον, όλα τα παραπάνω δεν προσεγγίζονται εκ μέρους μας με κάποιο κριτήριο πολιτικής εγγύτητας, όπως αναφέρει ο σύντροφος. Για τον απλούστατο λόγο ότι οι συγκεκριμένες διαδρομές δεν αποτελούν «παράλληλα μονοπάτια» με τα δικά μας για την επίτευξη κάποιου κοινού στόχου, αλλά δομικά κομμάτια ενός «όλου» που σκοπός μας είναι να το συνταράξουμε συθέμελα. Αν, στην τελική, οι διαδρομές που επιλέγουμε δεν είναι μόνο μέσα αγώνα, αλλά και μέσα προβολής της εικόνας ενός μελλοντικού πλήγματος των ανθρωπίνων σχέσεων, καταλαβαίνει κανείς ότι στην πραγματικότητα μιλάμε για διαφορετικούς κόσμους, ανταγωνιστικούς μεταξύ τους. Γι' αυτό π.χ. και οι συνεντεύξεις των φυλακισμένων που έρχονται στο φως υπό την αιγίδα ενός κρατικού θεσμού και είναι προσβάσιμες έναντι αμοιβής, με τις συνεντεύξεις εργατριών που καταγράφονται από «μη-ειδικούς» σε αυτοχρηματοδοτούμενα έντυπα που διακινούνται χωρίς αντίτιμο για να ενισχύσουν την πολιτική δουλειά μιας κατάληψης, μοιάζουν μεταξύ τους όσο η μέρα με τη νύχτα. Γιατί αν ξεπεράσει κανείς την απλουστευτική διαπίστωση του «συνεντεύξεις από τη μία, συνεντεύξεις και από την άλλη», αναγνωρίζει ότι η μία ζητάει την αρωγή και δίνει τις ευχαριστίες της σε εφορείες και δήμους, και στην άλλη κάποιες πρέπει να στύψουν τα μυαλά τους συλλογικά για να μάθουν να γράφουν, να σελιδοποιούν, να αναλύουν, κι έπειτα να βάζουν βαθιά το χέρι στην τσέπη και να βρίσκουν δικούς τους χώρους ώστε να εκθέτουν αυτές τις εμπνεύσεις τους. Από τη μία αυτές οι συνεντεύξεις φιγουράρουν ψηλά σε CV με ονοματεπώνυμα, από την άλλη υπάρχει απλά ο «συλλογικός νους». Το ένα θα κεφαλαιοποιηθεί ατομικά και θεσμικά από διάφορες μεριές, το δεύτερο δεν αναγνωρίζει τέτοιους νόμους πάνω του και τους πολεμάει έμπρακτα.

Αλλά έστω και σαν «υπόθεση εργασίας», ας αποδεχτούμε την ύπαρξη ενός κοινού ορίζοντα, για να εξετάσουμε τις προβληματικές που θέτει ο σύντροφος όσον αφορά την υιοθέτηση «σφιχτών» πολιτικών ταυτοτήτων που συνεπάγονται ναρκισσισμούς και αυταναφορικότητες -όπως μας καταλογίζεται.

Δε θα σταθούμε τόσο στη λίγο-πολύ αυθαίρετη κατηγοριοποίησή μας ως ιδεολογικούς φορείς οποιουδήποτε «-ισμού». Κι αυτό όχι γιατί το Σορολόφ αποτελεί συντακτική (και όχι πολιτική) ομάδα, αλλά κυρίως γιατί με διάφορες αφορμές έχουμε εκφραστεί εναντίον των ιδεολογικών πακέτων που επιβεβαιώνονται πλήρως και σε κάθε

περίσταση για την ορθότητά τους (βλέπε π.χ. την κριτική που υπάρχει στο κείμενο με αφορμή τον θάνατο του Γλέζου στο 6^ο τεύχος ή την αναφορά στις μαθητικές καταλήψεις του '06-'07 στο 4^ο τεύχος). Ακόμη, όταν θελήσαμε ν' ανασύρουμε στιγμές αρνήσεων του παρελθόντος από τις οποίες ακόμα εμπνεόμαστε (3^ο τεύχος), μπορεί καμιά να διαβάσει (μεταξύ άλλων) για την πολυεθνική Federation, τους εξεγερμένους εργάτες της Θεσσαλονίκης του '36 και τις εργάτριες-απεργούς πείνας της Υφανέτ του '63, τους αυτόνομους εργατικούς και φοιτητικούς αγώνες του '70

και του '06-'07, τους Νιγηριανούς και ντόπιους διαδηλωτές που επιτέθηκαν στα MAT το 2007, το πολυεθνικό νεαρό προληταριάτο που εξεγέρθηκε τον Δεκέμβριο του '08, την απεργία πείνας των 300 μεταναστών-εργατών του 2011, τους καταληψίες μετανάστες του camp του Ωραιοκάστρου το 2017 κ.ά., αλλά *πουθενά* για ιδεολογικά ρεύματα που θα 'θελαν ν' αποτελούν τον κύριο εκφραστή αυτών των στιγμών. Τέλος, ξεφυλλίζοντας κανείς τα προηγούμενα τεύχη του Σορολόπι, μπορεί να πέσει πάνω στη «διαφήμιση» υλικού από *άλλες πολιτικές ομάδες* -με κάποιες εκ των οποίων μπορεί να υπάρχουν και τεράστιες διαφορές όσον αφορά τον τρόπο ανάλυσης της πραγματικότητας. Ωστόσο θεωρήσαμε πως *συγκεκριμένες* ιδέες/πρωτοβουλίες αυτών των ομάδων μας εκφράζουν σε τέτοιο βαθμό που άξιζαν ν' αναδημοσιευτούν στο περιοδικό μας. Είναι, άραγε, αυτό δείγμα ανθρώπων που «θέλουν να κάνουν τους πάντες ίδιους με αυτούς»; Αντιθέτως, φαίνεται ότι όχι μόνο δεχόμαστε άλλες απόψεις, όχι απλά μας εμπνέουν, αλλά δε διστάζουμε να τις μοιραζόμαστε και δημόσια -ακόμα κι αν τηρούμε τις κριτικές μας αποστάσεις. Το ίδιο το γεγονός ότι σ' αυτό το τεύχος δημοσιεύεται ένα γράμμα που *εμπεριέχει απαξιωτικούς χαρακτηρισμούς εις βάρος μας, αλλά παρ' όλα αυτά επιμένουμε να θεωρούμε ότι ο δημόσιος κινηματικός διάλογος έχει προτεραιότητα, συνηγορεί υπέρ αυτής της άποψης. Αν δεν μας ενδιέφερε η γνώμη των άλλων γιατί να της δίναμε χώρο;*

Γενικότερα οι ιδέες περί «ασυμβίβαστων επαναστατών», αμόλυτων από τις ενοχλητικές, «κοινωνικές» συνήθειες της πλειοψηφίας

μας φαίνονται αποκρουστικές. Μας απωθούνε γιατί υπονοούνε την ύπαρξη μιας «συνειδητοποιημένης» επαναστατικής αριστοκρατίας -κι εμείς δε νιώσαμε, ούτε δηλώσαμε ποτέ ότι είμαστε κάτι τέτοιο. Αντιθέτως, όπως μπορεί να διαβάσει κανείς σε αρκετά editorial των τελευταίων τευχών του Σορολόπι, υπάρχει μία μόνιμη (ενοχλητική για κάποιους...) «ανακατεύθυνση» της αγανάκτησης για τις αδυναμίες, τα όρια και τις ήττες μας, από το (πάντα βολικό) κράτος και την (πάντα βολημένη) κοινωνία, σ' εμάς τους ίδιους. Κι αυτό, καθότι δεν αναγνωρίζουμε τους εαυτούς μας έξω από την αναπαραγωγή αυτού του συστήματος. Όντας κι εμείς κομμάτι αυτής της κοινωνίας, ο λόγος και οι πράξεις μας δεν μπορούν παρά να πηγάζουν και από τις δικές μας αντιφάσεις και προβληματισμούς. Με την κρίσιμη σημείωση, βέβαια, ότι... αυτές τις αντιφάσεις θέλουμε να τις αντιμετωπίσουμε ώστε κάποια στιγμή να τις ξεπεράσουμε και να κινηθούμε προς μία ανατρεπτική κατεύθυνση (και σ' αυτήν την πορεία να συναντηθούμε και με άλλες). Μία απλή παραδοχή τους (ή υπεράσπιση τους ως τέτοιες) μάλλον δεν μας αρκεί.

Για να κλείσουμε αυτήν τη μακροσκελή απάντηση, θέλουμε να θυμίσουμε κάτι που είχε γραφτεί μόλις στο 1^ο τεύχος αυτού του περιοδικού, το 2016. Είχαμε δηλώσει, τότε, ότι *μπορεί συχνά να μιλάμε περίεργα, ακατανόητα ή και αντιδραστικά, αλλά μόνο έτσι πιστεύουμε ότι μπορεί να χτίζουμε μία εικόνα απ' το μέλλον. Συνεπώς, αν κάποιοι ισχυρισμοί μας φάνηκαν ενοχλητικοί σε κάποιους, θέλουμε να ξεκαθαρίσουμε ότι αυτό δεν έγινε για να μείνουμε πιστοί στο πρώτο σκέλος της δήλωσής μας. Αντιθέτως, στο μυαλό μας πάντα έχουμε την εικόνα από το μέλλον. Ε, και για να χτιστεί αυτή θέλει να πέσουν και μερικά συντρίμια πρώτα...*

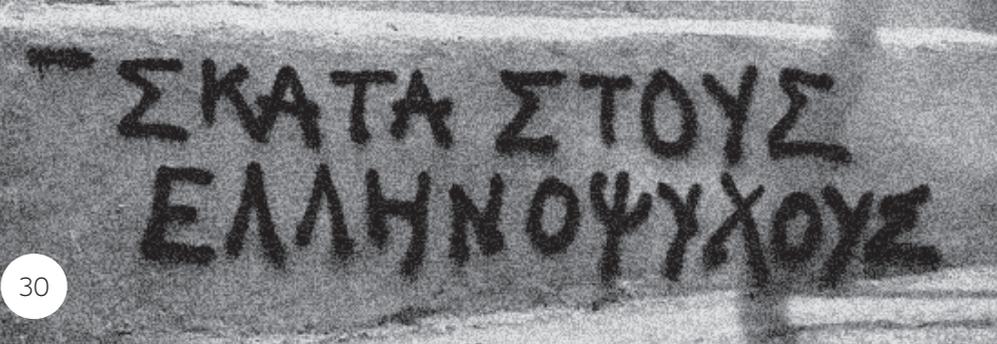
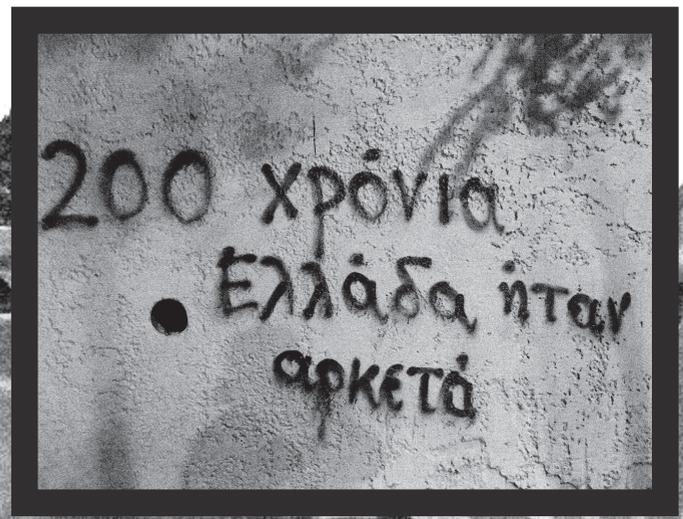
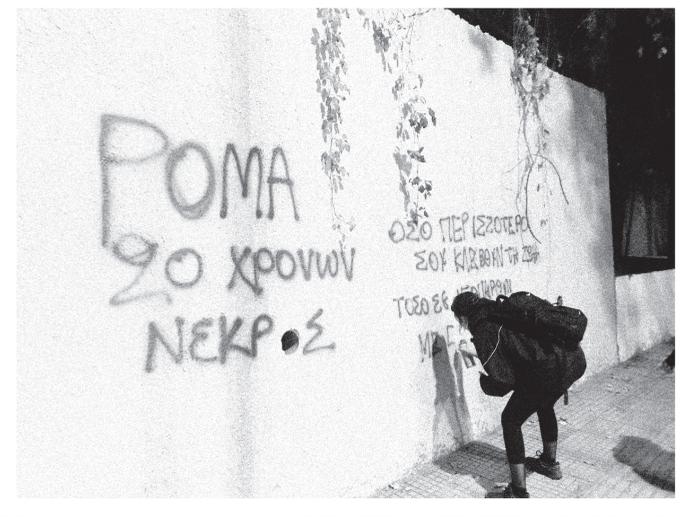
Βιβλιογραφία

Μποσελί, Ετιέν ντε Λα (2019), *Πραγματεία περί εθελοδοουλείας*, Πανοπτικών | Συλλογικό (2003), *Από την επανάσταση της επιθυμίας στην επιθυμία για επανάσταση: σημειώσεις για τις μεταμορφώσεις της κυριαρχίας και την βιωμένη αντίσταση* | Συλλογικό (2008), *Antimedia-συλλογή κειμένων*, Αντισχολείο | Περιοδικό Blaumachen | Περιοδικό Factory | Περιοδικό Ο Τυφλοπόντικας | <https://www.provo.gr/> | <http://synelevisyipsiloukindynou.blogspot.com/> | <http://wxra.blogspot.com/> | <https://yfanet.espivblogs.net/>

ΞΥΛΟ ΣΤΟΝ Ε ΦΑΣΙΣΤΕΣ

Είναι ωραίες οι αργίες. Επειδή είναι ωραίο να μην δουλεύεις καμιά μέρα που και που. Αν και συνήθως είναι απδιαστικοί οι λόγοι. Να γιορτάσουμε την ελληλαδίτσα π.χ. κτλ. Γι' αυτό είπαμε να κάνουμε να μετράει η αργία της 28^{ης} οκτωβρίου. Είναι πολύ ωραίο να βγαίνεις με συντρόφισσες αργά το βράδυ για σπρέι και να βρωμίζεις τους σχολικούς τοίχους που στεγάζουν πολλές φορές τον χρόνο εθνικές επετείους. Έχει πλάκα κάποιες να γράφουν κι άλλες να κρατάνε τσίλιες για τα μπατσικά που περνάνε. Και είναι αναζωογονητικό αυτά που γράφεις να τσιγκλάνε πατριώτες κατοίκους που βγαίνουν βραδιάτικα στα μπαλκόνια τους να στην πουν, ενώ εσύ τους αγνοείς και ολοκληρώνεις το σύνθημα.

**Μέχρι την επόμενη φορά.
Μέχρι να πεθάνει η πατρίδα.**

Σ' αυτές τις μέρες ζούμε: οι άνθρωποι πρέπει ν' αντιμετωπίζονται είτε με περίσσεια φιλοφρόνηση και κολακείες, είτε ν' αφανίζονται.

Βλέπεις, για τις ελαφρές προσβολές παίρνει κανείς εκδίκηση, αλλά για τις σοβαρές δεν το μπορεί πια.

**ΝΙΚΟΣ ΣΑΜΠΑΝΗΣ,
ΔΟΛΟΦΟΝΗΘΗΚΕ
ΣΤΙΣ 22/10/2021 ΣΤΟ ΠΕΡΑΜΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ**